

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

בפני כב' השופט עודד שחם

צעצוע בר בע"מ

תובעת ונתבעת שכנגד

עדי טלמור
אמיר כהן
אלעד ורון

נתבעים שכנגד

על ידי עו"ד שמואל חביליו

נגד

1. יפה בלטש טלה

נתבעת 1 ותובעת שכנגד

2. שלום זרביב
3. עינת לוי

נתבעים

על ידי עו"ד דורון קילשטיין

פסק דין חלקי והחלטה

1. בפניי תביעה ותביעה שכנגד. התביעה העיקרית מבוססת על חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן – חוק איסור לשון הרע). התביעה שכנגד מבוססת על חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א – 2000 (להלן – חוק איסור הפליה). במרכז שתי התביעות מצוי אותו אירוע. עניינה של החלטה זו בשאלת האחריות, העולה מן התביעה והתביעה שכנגד (ראו החלטה מיום 30.11.10).

2. התובעת בהליך העיקרי היא חברה, אשר בבעלותה בר סטודנטים בשם הצעצוע (להלן – הבר). הנתבעת היא הגב' יפה בלטש טלה (להלן בתביעה העיקרית – הנתבעת או הגב' בלטש טלה). הנתבע הוא מר שלום זרביב (להלן בתביעה העיקרית – הנתבע. השנים ייקראו להלן יחד - הנתבעים). השנים הינם, והיו במועדים הרלוונטיים להליך זה, בני זוג. עניינה של התביעה במספר פרסומים, אשר לפי הטענה נעשו על ידי הנתבעים. בפרסומים הועלו טענות המתייחסות לאירועים שהתרחשו, על פי הנטען, בכניסה לבר ביום שישי 21.11.08, לפנות בוקר. התביעה העיקרית סבה על פרסומים אלה (נספחים א'1, א'2, א'3 לכתב התביעה).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

3. ספציפית, סבה התביעה על הטענה העיקרית בפרסומים, והיא כי התובעת מנעה מן הנתבעים להיכנס לבר במועד האמור בשל כך, שהנתבעת היא ממוצא אתיופי¹. התביעה סבה גם על כך, שהנתבעים קראו, באמצעות פרסומים שונים, לסטודנטים ולבני הציבור בכלל, שלא לבלות בבר, להחרימו, להפיץ את הסיפור בקרב מספר גדול ככל הניתן של אנשים, ואף להשתתף בהפגנה בעניין. בהקשר זה נטען, כי הנתבעת פעילה בקרב ציבור הסטודנטים, והיא עובדת של האוניברסיטה העברית. עוד נטען, כי הנתבעים פנו לעניין זה למספר גופי תקשורת, ובהם עיתונים וערוצי טלוויזיה, על מנת להביא להפצת הסיפור. התביעה מופנית גם נגד הגב' עינת לוי (להלן – נתבעת 3 או גב' לוי), אשר נטען כי הפיצה פרסומים ברוח הנטען לעיל.

4. התביעה שכנגד הוגשה על ידי הגב' בלטש טלה (אשר תיקרא בהקשרים הרלוונטיים – התובעת שכנגד). היא מופנית כלפי התובעת (אשר תיקרא בכל הנוגע לתביעה שכנגד – הנתבעת שכנגד), וכן שלושה נוספים (מר עדי טלמור, מר אמיר כהן ומר אלעד ורון, שלושתם, על פי הטענה, מנהלי הנתבעת שכנגד. השלושה ייקראו להלן, בכל הנוגע לתביעה שכנגד – הנתבעים שכנגד). בתביעה שכנגד נטען, כי בשני אירועים נפרדים, מנעו הנתבעים שכנגד את כניסתה של התובעת שכנגד לבר בשל ארץ מוצאה של התובעת שכנגד, ו/או בשל גזעה. האירוע הראשון התרחש, על פי הנטען בתביעה שכנגד, באוקטובר 2008. האירוע השני התרחש, על פי הטענה, בלילה שבין יום שישי 21.11.08 ובין יום שבת 22.11.08.

5. אדון תחילה בתביעה העיקרית. הממצאים העובדתיים שאקבע ישליכו, מעצם טיבם, גם על ההכרעה בתביעה שכנגד.

התביעה העיקרית

6. (א) לשון הרע. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר לשון הרע כך:

”לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

¹ תוכן הפרסומים, כמו גם כותרתו של אחד מהם “מצטערים, אין כניסה לאתיופים!!”, זהה למכתב אשר אין חולק שנכתב על ידי הנתבע (כותרת הפרסום השני היא “הצעצוע בירושלים: אין כניסה לאתיופים”. יש להעיר, כי חרף הכותרת האמורה, הטענה שבמכתב ביחס לתובעת מתמקדת באירוע ביום 21.11.08 (ובשוליה גם באירוע נוסף, אליו אדרש בסמוך), להבדיל מטענה כללית למדיניות מפלה על ידי התובעת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או
ללעג מצדם
(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,
בעסקו, משלח ידו או במקצועו"

(ב) השאלה האם ביטוי פלוני הוא בבחינת לשון הרע היא שאלה פרשנית. לעניין זה נפסק, כי
"...יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו, לפי אמות המידה המקובלות על האדם
הסביר. כלומר, יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון
המשתמעת... יש לשלוף מתוך הביטוי את פרשנותו הסבירה, ולברר האם מדובר בביטוי הגורם
להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר" (דברי כב' הנשיא ברק בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ
נ' הרציקוביץ' פ"ד נח(3) 558 (להלן – פסק דין הרציקוביץ')).

(ג) הדגש לעניין זה הוא על מבחן אובייקטיווי. השאלה היא, "מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל
היה מייחס לפרסום, והאם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין
חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך בה הובן הפרסום על-ידי הטוען לפגיעה בו" (דברי כב'
השופטת ביניש בע"א 1104/00 אפל' נ' חסון, פ"ד נו(2) 607). בפרשת הרציקוביץ' נפסק עוד,
"כאשר בית המשפט נתקל בקושי פרשני, עליו להעדיף את הפרשנות לפיה הביטוי אינו מהווה
לשון הרע" (שם, בפסקה 13).

7. על פי אמות מידה אלה, יש בפרסומים משום לשון הרע על התובעת. בפרסומים נטען כי
התובעת מפלה לרעה מי שבאים לבלות בבר שבניהולה, על רקע גזעני. נטען כי התנהגות התובעת
ומי מטעמה היתה משפילה ומבזה. נטען לזלזול של התובעת בחוק. טענות אלה מייחסות
לתובעת, ביודעין ובמכוון, דרך פעולה פוגענית ובלתי מוסרית. יש בהן, על פי אמות המידה
הנזכרות, כדי להשפיל את התובעת בעיני האדם הסביר, ולעשותה מטרה לשנאה, לבוז או ללעג.
יש בהם כדי לבזות את התובעת בשל מעשים והתנהגות המיוחסים לה. יש בהם כדי לפגוע
בעסקה של התובעת. יש בהם, אפוא, משום לשון הרע על התובעת, על פי חוק איסור לשון הרע.

8. אחריות הנתבעים לפרסומים. הפרסומים נשוא התביעה נעשו במספר דרכים. נספח א' הוא
פרסום באתר אינטרנט בשם קדמה. נספח א' הוא פרסום באתר אינטרנט בשם מבט. תוכן
הפרסומים האמורים הוא, בתמצית, כמפורט לעיל.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

9. נספח א' 3' הוא פרסום נוסף שנעשה באינטרנט (חלק מנספח א' 3' לכתב התביעה), ביום 10.2.09. הפרסום חתום על ידי שני הנתבעים. כותרתו היא "מצטעים, שוב אין כניסה לאתיופים". נכתב בו, כי "בעקבות האירוע המצער הלכנו (ראו כתבת ערוץ 10 בנושא) לבדוק את התופעה במקומות בילוי מרכזיים בתל אביב. התוצאה מחרידה – סלקציה שיטתית כנגד בני העדה האתיופית במספר לא קטן של פאבים בלב תל אביב. זה לא רק הצעצוע בירושלים ... לא נשתוק! בקרוב יתארגנו אירועי מחאה גם כנגד המקומות הללו".

10. נספח ב' לכתב התביעה כולל תשדורת מייל שהועברה על ידי הנתבע ביום 23.11.08, הכוללת, לדבריו במייל, "את המכתב עם פרטי אירוע הסלקציה הגזענית".

11. נספח ג' לכתב התביעה כולל תשדורות מייל בהן הועבר המכתב לנמענים שונים. בין היתר, כולל הנספח תשדורת כאמור שנעשתה על ידי נתבעת 3, ליותר מ – 30 נמענים. התשדורת כוללת טקסט החתום על ידי הנתבעת 3.

12. נספח ו' לכתב התביעה כולל תשדורת מייל מיום 19.5.09, אשר הועברה על ידי נתבעת 3 לרשימה של עשרות נמענים. לתשדורת צורפה עצומה שמטרתה לבטל מסיבה שהועידה התאחדות הסטודנטים לקיים כבר. חוזרת בו הטענה להפליה גזענית נגד הנתבעת על ידי התובעת. קיימת בו הפנייה באמצעות קישורית לפרסום באתר קדמה, הנזכר לעיל, בעניין האירוע מיום 21.11.08. גם מייל זה חתום על ידי נתבעת 3.

13. המחלוקת העיקרית לעניין הפרסומים נוגעת לאחריות הנתבעים לפרסומים א' 1', א' 2', א' 3'. נספחים א' 1' וא' 2' הם שני פרסומים זהים בתוכנם, של מכתב אשר נכתב על ידי הנתבע, וצורף כנספח ב' לתצהירו. הם כוללים תיאור ארוך ומפורט של גירסת הנתבעים לאירועי יום 21.11.08. הטקסט כתוב מנקודת מבטו של הנתבע, בגוף ראשון יחיד. הוא תואם בתוכנו את המסמך אשר לטענת הנתבעים עצמם הכינו סמוך לאירוע, ובו תיאור האירוע לשיטתם. בסופו של הטקסט נכתב, כי

"קיבלנו החלטה משותפת, עד כאן! יותר לא נשתוק ולזה אנו נשים סוף אחת ולתמיד.... מלבד הצעדים המשפטיים שאנו מבקשים לנקוט, אנו מתכננים לערוך בשבוע הקרוב אירועי מחאה כנגד ה'צעצוע' וכנגד התובע ולדרוש בתוקף את סגירתו. לכן אנו פונים אליכם, צעירים וצעירות, סטודנטים, ארגונים חברתיים, אנשים שאיכפת להם, וכמובן

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

חברי הקהילה האתיופית, אנא עזרו לנו בפעולתנו כנגד נגע הגזענות
הפושע בחברה הישראלית..... כצעד ראשוני אנו מתכננים הפגנת מחאה
מול מועדון 'הצעצוע', שאנו נפרסם את פרטיו בקרוב. נשמח לקבל
הצעות, רעיונות ותמיכה".

בהמשך מופיעה חתימת שני הנתבעים, וכתובות המייל שלהם.

14. הנתבע אישר בתצהירו כי שלח את המכתב למספר מצומצם של חברים אישיים (ראו בהקשר
זה נספח א'3 לכתב התביעה; ראו גם בעמוד 42 לעדותו). הנתבעת הכחישה כל קשר לפרסומים
(פיסקה 18 לתצהירה).

15. חרף זאת, אני קובע כי הנתבעים אחראים לפרסומים א'1, א'2. את הטקסט, כך עולה, כתב
הנתבע. הוא העבירו, כאמור, לצדדים שלישיים. מן הקטע המובא לעיל עולה בבירור, כי שני
הנתבעים ביקשו לתת לעניין תהודה מירבית, בקרב ציבורים שונים, כמפורט לעיל, על מנת
שיינקטו צעדים אפקטיביים נגד התובעת. הדבר מלמד על כוונה לפרסום נרחב ככל הניתן,
העומדת בסתירה לטענת הנתבע כי התכוון לפרסום בקרב חוג מצומצם של חברים.

16. אשר לאחריות הנתבעת אציין, כי אין זה סביר כלל שהנתבע, בן זוגה, עשה את הפרסום שלא
על דעתה ושלא בהסכמתה. הדברים אמורים בשים לב לתוכן הפרסום, אשר הובא לעיל, המדבר
גם בשמה של הנתבעת, ומוסר את שמה, פרטיה וכתובת המייל שלה לצורך יצירת קשר. ואמנם,
הנתבע, אשר נמנע מלענות במישרין לשאלה האם שלח את המייל באישורה של הנתבעת, הודה
לבסוף כי "היא ראתה" (בעמוד 43). הנתבעת עצמה טענה כי אין לה קשר למסמך האמור (בעמוד
34). מעדותה עולה כי כוונת הדברים היא שלא היא כתבה אותו ולא פרסמה אותו (בעמוד 36). עם
זאת, אישרה כי היא מכירה אותו (בעמוד 36).

17. הנתבעת טענה כי לא ידעה שהנתבע הולך לשלוח את המכתב, הגם שידעה שהפרטים שלה
נמצאים בו (בעמוד 36). אני דוחה טענה זו. תוכנו של המכתב, לו היתה הנתבעת מודעת גם
לשיטתה, מלמד בבירור על כוונה לשלוח, ואף להפיצו בתפוצה רחבה ביותר. הוא אף מדבר,
לעניין תכנית הפעולה העתידית, בלשון רבים, המתייחסת לשני הנתבעים (בעמוד 36). במצב זה,
ומשעולה מעדויות הנתבעים כי הנתבעת ידעה היטב על תוכן הפרסום, אני דוחה את גרסתה
בנקודה זו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

18. לסיכום עניין זה, המכלול, הישיר והנסיבתי, מעלה כמסקנה מסתברת, הסבירה יותר מהיפוכו של דבר, כי פרסום המיילים על ידי הנתבע נעשה בשותפות, ועל דעתה, של הנתבעת. גם אם הנתבעים לא יזמו את הפרסומים באתרי האינטרנט, כוונת שניהם, העולה בבירור מן הפרסום, היא להפיצו, ולהגיע לתהודה, בקרב קהל גדול ככל הניתן. בהתקיים כוונה זו, העולה מן הפרסום עצמו, ובשים לב למהירות ולנגישות העצומים של העברת מידע באמצעות האינטרנט, עולה אחריותם של הנתבעים לפרסום באתרים האמורים, אפילו אם לא היו בקשר ספציפי כלשהו עם מי מהם.

19. אשר לפרסום נספח א'3, החוזר על דרך האזכור על עיקר תוכנם של הפרסומים א'1, א'2. פרסום זה נחזה להיות חתום על ידי הנתבעים. הוא כתוב בגוף ראשון רבים. מתאר, מפיהם, את הכנתה של כתבה עבור ערוץ 10, אשר עניינה הפליה נגד האוכלוסיה האתיופית בכניסה למועדונים בתל אביב. הנתבעת אישרה כי נטלה חלק בכתבה כאמור (פיסקה 19 – 20 לתצהירה). על פי עדותה, היזמה לכך באה מאת ערוץ 10 (בעמוד 35). מעדותה עולה כי הנתבע השתתף בחלק מן הפעולות שנעשו לצורך הכנת הכתבה. בפרסום יש הד ברור לתוכן הפרסומים א'1, א'2. נוכח כל האמור, וחרף הכחשות הנתבעים, אני קובע, כי הם אחראים גם לפרסום זה.

20. אשר לנתבעת 3, מנספח ג' לכתב התביעה, הכולל מיילים של הנתבעת 3 לרשימת תפוצה של אנשים, עולה פרסום של המכתב האמור לאותם אנשים. מעבר למכתב שצורף, הנתבעת 3 מוסיפה את המלים הבאות:

”חברים יקרים,
זה אינו מייל שרשרת היפותטי, אלא מקרה אמיתי שקרה! ... שלום
וחברתו יפה שהינה ממוצא אתיופי נתקלו באחד מביטוייה המכוערים
ביותר של הגזענות בארצנו.]. המועדון 'הצעצוע' שמעתה שמו יהיה
ידוע לשמצה, לא הכניס את יפה בשל היותה אתיופית!!! הסיפור
המזעזע על פרטיו מתוארים במסמך המצורף שאותו כתב שלום
....[הנתבע – ע.ש.] מתוך הכרותי עמכם אני יודעת שלא נעבור על כך
בשתיקה! מתוכננת הפגנה בסמוך למועדן בזמן אסטרטגי – פרטים
יועברו בהמשך.... למי מכם שיש קשרים עם עיתונות ותקשורת
בכללותה – יכול מאד לסייע לנו להעלות את הנושא למודעות ציבורית.
העבירו את הסיפור לחבריכם שידעו באילו מקומות הם מבליים! ניתן
לפנות אלי לאימייל זה או אל שלום....”

(ההדגשה במקור)

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

הנתבעת 3 חתומה על המייל האמור, מיום 24.11.08. היא אישרה בעדותה, את העולה מן המייל ממילא, כי כוונתה היתה שהמייל יופץ בתפוצה רחבה (בעמוד 47).

21. למייל נוסף, מיום 19.5.09 (נספח ו' לכתב התביעה), אשר הנתבעת 3 הפיצה לרשימה ארוכה ביותר של כתובות, צורפה עצומה שמטרתה לבטל מסיבה שהועידה התאחדות הסטודנטים לקיים כבר. חוזרת בו הטענה להפליה גזענית נגד הנתבעת על ידי התובעת. קיימת בו הפנייה באמצעות קישורית לפרסום באתר קדמה, הנזכר לעיל, בעניין האירוע מיום 21.11.08. גם מייל זה חתום על ידי נתבעת 3. בדומה לפרסום שלו אחראים הנתבעים, עולה מן הדברים, בבירור, לא רק פרסום, אלא גם חיזוק משמעותי תוכנו של הפרסום המקורי כפרסום עובדתי נכון. עולה גם כוונה מוצהרת להעצים את היקף הפרסום, ככל הניתן. יוצא, כי קיימת אחריות גם של הנתבעת 3 לפרסום.

22. בתצהירים מטעם התובעים עלו טענות לפרסומים נוספים (ראו בפיסקה 20 לתצהיר מר טלמור; בפיסקה 19 לתצהיר מר ורון). הפרסומים האמורים לא צורפו. הם חורגים מן המסגרת שהותוותה בכתב התביעה. בנסיבות אלה, אני דוחה את הטענה בדבר עשייתם.

23. הגנות – אמת בפרסום. הנתבעים העלו בפרסומים טענות שבעובדה ביחס לתובעת. ההגנה העיקרית החלה לעניין זה היא הגנת האמת בפרסום. השאלה (גם בתביעה שכנגד) היא האם עמדו הנתבעים בנטל השכנוע לבסס את טענותיהם. לדיון בשאלה זו, על רקע הראיות שבפניי, אפנה עתה. הדיון יתמקד באירוע אשר לטענת הנתבעים התרחש בלילה שבין יום 21.11.08 ובין יום 22.11.08. השאלה שיש לדון בה היא, האם הוכח כי נמנעה כניסתה של הנתבעת, ושל הנתבע שהיה עימה², בשל מוצאה האתיופי, כנטען.

24. בהקשר זה יש להטעים, כי אף שאין בפרסומים טענה מפורשת וחד משמעית לעבירה פלילית, המעשים המיוחסים בהם לנתבעת ולמי מטעמה עולים כדי עבירה פלילית על חוק איסור הפליה (ראו בסעיף 9 לחוק). הגם שמדובר בעבירה אשר אינה מן החמורות שבספר החוקים, ועונשה המירבי הוא קנס, חלים על העניין הכללים שנקבעו בפסיקה לעניין הנטל הרובץ על הטוען לעבירה פלילית. לעניין זה נקבע, כי הוכחתה של טענה כזו מחייב הנחת תשתית ראייתית בכמות ובאיכות ההולמים את חומרתה (ע"א 475/81 זיקרי נ' כלל, פ"ד מ(1) 589 (1986), בעמוד 603 ;

² יצויין כבר עתה, למען הסר ספק, כי הנתבע אינו ממוצא אתיופי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

ראו גם ע"א 2657/04 וילדר נ' ניסנקורן (2004); כן ראו ע"א 6465/93 כהן נ' לנגרמן (1995) במיוחד בפסק דינו של כב' השופט קדמי).

25. התובעת מתייחסת בטיעוניה גם לכך, שבפרסומים נטען לגביה באופן כללי כי אינה מתירה כניסה לאתיופים. כותרת מעין זו אכן מופיעה בפרסומים נספחים א'1, א'2 לכתב התביעה. עם זאת, בחינתם, על רקע הקשר הדברים, ובכלל זה תוכן הפרסומים, מלמדת כי המדובר בטענה הסבה, בעיקרו של דבר, על נסיבותיו של המקרה המסויים מיום 21.11.08. במצב זה, הגם שלא נעלמו מעיני תצהירים שהוצגו על ידי התובעת, בהם נטען כי בבר מבליס דרך קבע מבליס ממוצא אתיופי (ראו תצהיר מר טלמור, בפסקה 4; תצהיר מר ורון, בפסקה 4; תצהיר מר אסף כהן, בפסקה 6), וכי המקום פתוח לכל המבליס ללא הבדל דת, גזע ומין, יתמקד הדיון במקרה המסויים, ולא בתמונת מצב כללית ביחס לבר³.

26. בטרם אדרש לטענות ולראיות ביחס לאירועי 21.11.08, אציין כי הפרסומים סבו גם על אירוע נוסף (להלן – האירוע הראשון), אשר התרחש על פי הטענה כשבועיים לפני המועד האמור. הטענה לעניין זה, בשני הפרסומים שנעשו על ידי הנתבעים, עלתה בשולי הפרסומים. נטען, כי לפני שבועיים, עמדו הנתבעים בסיטואציה זהה, ולאחר המתנה מבזה של כרבע שעה, עת כל הבאים למקום הוכנסו לבד מן הנתבעים, התייאשו וחזרו הביתה ללא ויכוח. בפרסומים א'1, א'2 נטען, כי הנתבעים הבינו, באירוע המאוחר יותר, "מעל לכל ספק" כי "התנהלות גזענית זו היא מאפיין מובהק של 'הצעצוע'. קיבלנו החלטה משותפת, עד כאן! יותר לא נשתוק ולזה נשים סוף אחת ולתמיד. פגעו בנו כבני אנוש בצורה המבזה ביותר".

27. בפרסומים, כמו גם בכתבי הטענות, התיאור של אירוע זה מפורט הרבה פחות מתיאור האירוע של יום 21.11.08. עולה מן הפרסומים, כי גם הנתבעים לא סברו, בעת אירוע זה או עובר לו, כי המדובר בהפליה. אין גם טענה ברורה בפרסומים כי באירוע זה אכן היתה הפליה, הגם שכתביעה שכנגד קיימת טענה כזו. גם מסיבה זו, מוקד הדיון בתביעת לשון הרע המבוססת על הפרסומים, מצוי באירוע של יום 21.11.08.

28. אוסיף, למען שלמות התמונה, כי לא שוכנעתי, על פי מכלול הראיות שבפניי, כי הוכחה הפליה של הנתבעים באירוע הראשון. הנתבעים לא פנו בתלונה כלשהי למאן דהוא סמוך לאירוע

³ קיים גם קושי ראיתי יסודי לקיים, בדיעבד, בירור של טענות, ככל שעולות, בדבר נסיבותיהם של מקרים נוספים, בחיקוי של עבר, בהם נמנעה כניסתו של מאן דהוא לבר.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

המוקדם יותר. הם לא עשו פרסום כלשהו לגביהם בסמוך להתרחשותו. מן הראיות גם עולה סימן שאלה לגבי השאלה האלמנטרית, מתי בדיוק התרחש האירוע. בכתב התביעה שכנגד (כמו גם בתצהירי הנתבעים) נטען כי התרחש בחודש אוקטובר 2008. בפרסומים נשוא התביעה העיקרית נטען כי התרחש שבועיים לפני יום 21.11.08, היינו ביום 7.11.08. קושי נוסף נוגע לטענת הנתבעים, כי בשני האירועים עבדה בכניסה לבר אותה מארחת (ראו תצהיר הנתבעת, בפסקה 5). ברם, הגב' נועה שלונסקי, שהעידה כי עבדה כמארחת בעת האירוע ביום 21.11.08, מסרה גם כי החלה לעבוד בחודש נובמבר 2008, וממילא לא היתה יכולה לעבוד כמארחת בעת האירוע הנטען בחודש אוקטובר (ראו בעדותה, בעמוד 7). הגב' שלונסקי מסרה גם כי עבדה ביום 21.11.08 כמארחת יחידה. בנסיבות אלה, הטענה כי מדובר באותה מארחת בשני האירועים תלויה על בלימה.

29. לכל האמור אוסיף, כי בתצהירים מטעם הנתבעים, שנחתמו כשנתיים לאחר האירועים, הופיעו טענות כבושות לגבי האירוע הראשון, אשר לא נכללו בכתב התביעה שכנגד או בתרשומת המודפסת שהכינו הנתבעים סמוך לאחר האירוע של יום 21.11.08 וצורפו לתצהירים. הדברים אמורים בשעת האירוע (30:23), מועד האירוע (סוף אוקטובר; בכתב התביעה שכנגד דובר כללית על חודש אוקטובר); מספר הממתינים שהיו במקום; מספר האנשים שהוכנסו בעת שנמנעה כניסת הנתבעים (אנשים רבים, כדי עשרות, על פי התצהיר; אין טענה לכניסת אנשים רבים בתרשומת, או בכתב התביעה שכנגד); דברי הסלקטורית שהיתה במקום (אלה לא הופיעו כלל בתרשומת).

30. אין בפניי כל הסבר להתפתחות הגרסאות בעניינים אלה. לא למותר לציין, כי גם בין עדות הנתבעת ובין התצהיר קיימים פערים. כך, בעדות אין טענה כי מבליים רבים הוכנסו בעוד שנמנעה כניסת הנתבעת, כי אם טענה לכניסה של 3 – 4 מבליים שהיו במקום. באופן דומה, בעדות יש טענה כי הנתבעת ובני זוגה היו ראשונים בתור, בתצהיר אין טענה כזו. הוא הדין בתרשומת.

31. לא למותר לציין, כי לגבי האירוע האמור העידה הנתבעת כי לא היתה בטוחה שיש הפליה (בעמוד 30 לעדותה), אף שחשדה בכך, ועל כן לא עשתה כלום (ראו באופן דומה גם עדות הנתבע, בעמוד 38). טענה זו אינה מתיישבת עם התמונה העובדתית החדה, לכאורה, הנטענת בתצהירי הנתבעים.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

32. בשים לב לקשיים האמורים; לעובדה שטענות הנתבעים להפליה באירוע האמור הוכחו בכתב ההגנה לתביעה שכנגד; ולכך שהאופן בו הועלו טענות הנתבעים לא אפשר לתובעת לקיים בדיקה ממשית ביחס לקורותיו של הערב הרלוונטי (אשר מועדו המדויק לא הוברר בשום שלב), אני קובע כי לא הורם נטל השכנוע, הרובץ על הנתבעים, לבסס את עצם התרחשותו של אירוע כאמור, בו פעלה התובעת באופן מפלה כלפיהם. משכך, הדיון בהמשך יוקדש לאירוע מיום 21.11.08.

33. אין מחלוקת, כי הפועלים מטעם התובעת ביום 21.11.08 לא אפשרו את כניסתם של הנתבעים לבר בליל האירוע. השאלה שבמחלוקת היא מה הסיבה לכך. לאחר שנתתי דעתי למכלול הראיות, הגעתי למסקנה כי הנתבעים לא עמדו בנטל הרובץ עליהם להוכיח, כי המניע לאי הכנסתם לבר היה הפליה, על רקע מוצא עדתי. אבהיר את שיקולי.

34. ראשית, הנתבעים טענו כי אנשים שהגיעו למקום אחריהם, הוכנסו לפניהם, בעת שהנתבעים עמדו בראש התור בכניסה למקום, במשך כעשרים דקות (ראו בפסקה 7 לתצהיר הנתבעת; ראו גם בפסקה 7 לתצהיר הנתבע; יצויין, כי מר מרדכי דרוקר, אשר עבד כדורמן או מאבטח במקום, העיד כי השניים נדחפו לראש התור, בעמוד 13; הנתבעת שללה טענה זו, בעמוד 31 לעדותה). ברם, לא נמסרו פרטיו ולו של אדם אחד (ובכלל זה שני נערים⁴, הנזכרים בתרשומת מודפסת שהכינו הנתבעים וצורפה כנספח לתצהיריהם) אשר אכן ניתן לקבוע לגביו, כי הגיע למקום בליל האירוע אחרי הנתבעים, וכניסתו הותרה, בעוד שכניסת הנתבעים לא הותרה (ראו עדות הנתבעת, בעמוד 30).

35. בהקשר זה לא נעלם מעיני, כי מן הראיות עולה כי אדם בשם טל פילוס הגיע למקום לאחר הנתבעים, וכניסתו הותרה. ברם, המדובר בעובד של המקום (עמוד 18 לעדותו). מעדותו גם עולה, כי הגיע למקום על מנת לפגוש חברים, אשר כבר היו בתוך הבר. במצב זה, הכנסתו – לפני העומדים בתור לפניו – אינה קשורה להפליה של הנתבעת בשל מוצאה, אלא לדרך פעולה של התובעת, הנותנת עדיפות לעובדיה (ראו בהקשר זה בעדותה של הגב' נועה שלונסקי⁵, בעמוד 7). אין בכך כדי ללמד על הפליה פסולה כלשהי כלפי הנתבעים, או מי מהם, בשל מוצא.

⁴ בהקשר זה יצויין כי מן הראיות שבפני עולה כי הבר פתוח לבני 23 – 24 ומעלה. הטענה כי הוכנסו שני נערים מעוררת, על רקע זה, קושי.

⁵ הנתבעים טענו בסיכומיהם (פסקה 48 ואילך) לאי התאמות שונות בין תצהירה של הגב' שלונסקי ובין עדותה. ניתן היה להתרשם, כי העדות מפורטת ומלאה יותר מן התצהיר. עם זאת, לא מצאתי סתירות או פערים ממשיים, הגורעים ממשקל העדות. כך, למשל, השמעת צעקות וגידופים מצד הנתבעים (עמוד 9 לעדות), לא נזכרה במפורש בתצהיר, אך נזכרו בו בהחלט התנהגות בוטה במיוחד של הנתבעת,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

36. שנית, קיימים הסברים סבירים להכנסת אנשים לבר, בעת שהנתבעים המתינו במקום. כך, הוסבר כי המקום מאפשר כניסה למקום של מבליים שכבר הוכנסו, ויצאו החוצה, למשל לצורך התאווורות (ראו למשל עדותו של מר דרוקר, בעמוד 14; עדות מר עדי טלמור, מנהל התובעת בעמוד 23; הנתבעת לא שללה אפשרות זו, לגבי "חלק קטן" מן האנשים בהם מדובר, ראו בעמוד 31 לעדותה). באופן דומה, עולה גם אפשרות, כי הותרה הכנסתם של אנשים שהזמינו מקום ויש להם מקום שמור בבר, או שמצטרפים לאירוע קיים, שהוזמן מראש (ראו עדות מר טלמור, בעמוד 25). יוצא, כי עצם כניסתם של אנשים למקום בעת שלא התאפשרה כניסת הנתבעים, אינה מלמדת, כשלעצמה, על הפליה פסולה כנטען.

37. הנתבעים טוענים, בהקשר זה, כי האירוע התרחש בשעה 02:30 לפנות בוקר, שעה בה לא ניתן להזמין מקומות בבר. לעניין זה, מפנים הנתבעים לשיחה נטענת עם עובד המקום בשם אור, ממנה הם למדים, על פי הטענה, כי לא ניתן להזמין מקומות לאחר השעה 23:30. לעניין זה לא הוצגה ראיה, להבדיל מטענה, על ידי הנתבעים. מר טלמור, מנהל התובעת, הכחיש את הדברים (בעמוד 26). עדותו לא נסתרה בראיות.

38. ודוק. אין מדובר בטענה של הנתבעים בדבר אדם ספציפי, כזה או אחר, אשר הותרה כניסתו בשל אחת מן הסיבות האמורות. מדובר בהסבר כללי לאפשרות של כניסת אנשים למקום, חרף ההוראה, אשר מר טלמור העיד כי ניתנה, לעצור כניסה של מבליים נוספים נוכח המספר הרב של אנשים שהיו בתוך הבר (ראו עדותו, בעמוד 25; הוראה כאמור עולה גם מעדות הנתבעים על כך שנמסר להם על ידי המארחת שקיבלה הוראה שלא לאפשר כניסת מבליים במשך חצי השעה הקרובה; לעניין זה ראו גם את עדות מר דרוקר, בעמוד 13).

39. במצב זה, ובאין פרטים כלשהם, מצד הנתבעים, של מבליים שהגיעו אחריהם ונכנסו לפניהם, להבדיל מטענה כללית (ראו עדות הנתבע, בעמוד 40), אין בפניי ראיות קונקרטיות מצידם, העשויות לשלול את מהימנות או סבירות הגירסה של עדי התובעת בנקודה זו.

וצעקות שלה (בפיסקאות 10(ג), 11(ד)(5), 11(ז)). לעדות הגב' שלונסקי לעניין קללות וצעקות היה עוגן בעדויות נוספות (ראו למשל סעיף 11(ה) לתצהירו של מר דרוקר; עדות מר עוזרי בעמוד 5; עדות אסף כהן, בעמוד 17; עדות מר טלמור, בעמוד 26; הנתבעת עצמה אישרה כי הרימה את קולה, בשלב בו סברה כי היא ובן זוגה מופלים לרעה, בעמוד 32 לעדותה. היא הכחישה קללות או גידופים מצידה, בעמוד 33). גם ההמתנה של הנתבעים בתור, הנזכרת בעדותה של הגב' שלונסקי, עולה מתצהירה. לכל האמור אוסיף, כי ניתן היה להתרשם גם, מאופן מסירת העדות, אשר היה בוטח, ספונטני וישיר. איני רואה כל סיבה שלא לקבל עדות זו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

40. שלישית, מעדות הנתבעת עולה אפשרות ממשית, כי הנתבעת עצמה בילתה בבר בהזדמנויות קודמות. כאשר נשאלה הנתבעת אם בילתה במקום בעבר, ענתה כי הדבר אפשרי ("יכול להיות"), וכי אינה זוכרת (בעמוד 30 לפרוטוקול). יש ממש בטענות התובעת כי מדובר בעדות מתחמקת, בנקודה מהותית. אוסיף, כי אין זה סביר כלל, בהינתן העיסוק האינטנסיבי של הנתבעת עצמה בקורותיו של ליל ה- 21.11.08, והפרסומים שעשתה היא עצמה בעניין, כי היא אכן אינה זוכרת אם בילתה במקום בהזדמנויות קודמות. אין בפניי הסבר כלשהו לחלק זה בעדות הנתבעת, לרבות בסיכומים מטעם הנתבעים. במצב זה, ומשלא שללה הנתבעת את האפשרות כי כך היה, אני קובע כממצא כי הנתבעת אכן בילתה במקום בהזדמנויות קודמות.

41. בכך אין משום סוף פסוק להתדיינות. אפשר כי מקום שלא היפלה אנשים בעבר, יפלה אותם עתה. אפשר גם, כי מדיניות מפלה לא תהיה הרמטית, ותהא קשורה למשתנים כגון תפוסה במועד נתון והרכב המבלים בבר במועד נתון. עם זאת, יש בקיומה של אינדיקציה ראיתית, כי הנתבעת עצמה בילתה במקום בעבר, כדי להגביר את נטל השכנוע הרובץ על הנתבעים להראות, כי במקרה המסויים מדובר, אכן, בהפליה על רקע מוצאה של הנתבעת. בתוך כך, האופן המתחמק בו השיבה הנתבעת על עניין זה (כמו גם הקשיים אליהם נקלעה בנושא הפרסום, עליו עמדתי לעיל), מחייב התייחסות זהירה לעדותה.

42. רביעית, סבירה בעיני גירסת העדים מטעם התובעת, כי מספר המבלים אשר כניסתם מותרת למקום מוגבל, על פי הוראות המשטרה, ועל כן, כאשר נמצאים במקום מבלים רבים, ישנם מצבים בהם לא מתאפשרת כניסתם של מבלים נוספים (ראו בהקשר זה עדות מר דרוקר, בעמוד 12 לפרוטוקול, ובסעיף 11 לתצהירו. יצוין, כי מר דרוקר לא היה בקשרי עבודה עם התובעת במועד הגשת התצהיר ובמועד העדות). ספציפית, נטען בהקשר זה כי בליל האירוע אכן היה המקום מלא במבלים, ועל כן נאלצו להמתין בכניסה כמה עשרות מבלים, ובהם הנתבעים, שהמתינו לתורם להיכנס. המדובר במשך המתנה של קרוב לשעה. טענה זו סבירה גם על רקע העובדה, שהאירוע התרחש בערב שבת, היום העמוס ביותר בשבוע במקום, ובשעת עומס, בסביבות 02:00 לפנות בוקר.

43. בהקשר זה אני מייחס משקל גם לעדויות של עובדי המקום, בעת האירוע או קודם לכן, אשר הגיעו למקום כמבלים בליל האירוע, ואף הם, כנתבעים, נאלצו להמתין בחוץ (עדויות הגב' דניאלה רגב, מר אבישי עוזרי). השנים שהו בחוץ בעת העימות הנזכר לעיל (ראו עדות הגב' רגב,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

1 בעמוד 11; עדות מר עוזרי, בעמודים 4 - 5). הם מתארים כי בחוץ המתינו מבלים רבים, אשר
2 ביקשו להיכנס למקום וכניסתם לא התאפשרה. עדויות אלה מספקות תמיכה משמעותית לטענה כי
3 הכניסה למקום נמנעה בשל התפוסה הגבוהה והמגבלות שנקבעו לעניין זה על ידי משטרת
4 ישראל. הן מקשות עד מאד על הטענה, כי נמנעה כניסת הנתבעים על רקע הפליה, כביכול, בשל
5 מוצאה של הנתבעת.

6
7 44. אוסיף עוד, כי ככלל עדויות העדים מטעם התובעת בנקודה מהותית זו, כמו גם לגבי
8 השתלשלות העניינים בערב האירוע, היתה עקבית. היא לא נסתרה בחקירותיהם הנגדיות. אין לי
9 סיבה שלא ליתן לה משקל.

10
11 45. חמישית, מעדותו של אבישי עוזרי, אשר היה במועדים הרלוונטיים עובד של התובעת, עולה
12 כי באותו ערב עצמו, כשעתיים לפני האירוע, פגש בבר מכרה שלו, בת העדה האתיופית (בפיסקה
13 7 לתצהירו). מר עוזרי לא נחקר על חלק זה בתצהירו. עדותו עולה בקנה אחד עם העולה מעדותה
14 של הנתבעת עצמה, כי בילתה בעבר בבר. יש בכך כדי להקשות עד מאד לקבל את טענות
15 הנתבעים להפליה בערב האירוע על רקע מוצאה של הנתבעת.

16
17 46. טענות נוספות. כאן המקום לעמוד על מספר עניינים העולים מתוך הטענות והראיות
18 שבפניי, ואשר אין בהם כדי לשנות מהכרעתי.

19
20 47. ממכלול העדויות עולה, כי בליל האירוע, נוצר בשלב מסוים עימות מילולי בין מי מעובדי
21 התובעת, ובין הנתבעת, אשר טענה בסערת רגשות כי כניסתה לבר נמנעת בשל מוצאה (ראו,
22 למשל, עדותו של מר דרוקר, בעמוד 13 ואילך; עדותה של גב' שלונסקי, בעמוד 8 ואילך; עדותו
23 של מר אסף כהן בעמוד 17; עדות מר פילוס, בעמוד 18). בהמשך לכך, עזבו הנתבעים את המקום.
24 בעדויות מטעם התובעת אף נטען להרמת קול, להתנהגות בוטה, לקללות ולגידופים. הנתבעת
25 הכחישה זאת.

26
27 48. בין כך ובין כך, אפשר, כי העימות שהתרחש במקום נבע מתחושה סובייקטיבית של הפליה,
28 על רקע העובדה שהוכנסו למקום אי אילו אנשים בעת שכניסת הנתבעים לא התאפשרה. אפשר
29 גם, כי התחושה האמורה נוצרה על רקע אירועים קודמים, שלא התרחשו אצל התובעת, בהם
30 חוותה הנתבעת תחושה של הפליה על רקע מוצאה. אירועים כאלה עולים מעדות הנתבעת, בעמוד

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

34, שם תיארה את תחושתה, לאחר האירוע של יום 21.11.08, כי "אני כבר לא יכולה יותר לסבול אירועים מהסוג הזה". אין לשלול אפשרות, כי שעת הלילה המאוחרת וההמתנה הממושכת בחושך ובקור, בתור ארוך, בצוותא חדא עם מבלים נוספים, לא תרמו להרגעת הרוחות. כך או כך, אין בעימות האמור, או בתחושות כאלה או אחרות של הנתבעים, כדי לשנות מן המסקנה העולה לעיל, כי לא הוכחה טענת הנתבעים להפליה.

49. התובעת טענה, כי יש לתת משקל לכך שנמנעה גם כניסת הנתבע, אשר אינו ממוצא אתיופי. על פי הטענה, הדבר אינו מתיישב עם טענת ההפליה. המשקל של עניין זה הוא מוגבל בנסיבות העניין. הנתבעים הם בני זוג. הם הגיעו למקום יחדיו. אילו היו הנתבעים מוכיחים, כי כניסת הנתבעת נמנעה בשל הפליה על רקע מוצאה, היה זה סביר להסיק כי זו גם הסיבה לכך שלא הותרה כניסת הנתבע, אשר היה עימה. לשון אחר, אין זה סביר, בנסיבות המתוארות, להתייחס אל השניים בנפרד.

50. הנתבעים טוענים, כי במקרה זה מדובר בשיטה לעקוף את הוראות חוק איסור ההפליה, אשר עניינה עיכוב המבלה אשר את כניסתו מבקשים למנוע מטעמים פסולים, וזאת באמתלות בדויות, כגון תור פיקטיבי, רשימת מוזמנים פיקטיבית, עומס מבלים במקום וכו', עד שאותו אדם מבין כי אין כוונה להכניסו, ועוזב את המקום. בהקשר זה, מפנים הנתבעים לתיקון לחוק איסור הפליה, שהתקבל באפריל 2011 (סעיף 6(4) לחוק), הקובע חזקת הפליה מקום בו הנתבע עיכב מתן שירות לנמנים על קבוצה המאופיינת לפי עילה מעילות ההפליה המנויות בחוק, ולא עיכב את מי שאינם נמנים עם אותה קבוצה.

51. דין טענה זו של הנתבעים להידחות. ראשית, התיקון האמור התקבל זמן רב לאחר המועדים הרלוונטיים להליך זה. הוא אינו יכול לחול על המקרה שבפניי. שנית, אפילו היה התיקון חל, לא היה בו כדי לשנות. כעולה מן הקביעות העובדתיות לעיל, עוכבו בכניסה לבר מבלים נוספים רבים, אשר אינם משתייכים לעדה האתיופית. גם לא הוכחה הכנסתם של מבלים, אשר הגיעו ביחד או אחרי הנתבעים, תוך עיכובם של הנתבעים. התוצאה היא, כי לא מתקיימים תנאי הבסיס לחזקה הסטטוטורית שנחקקה בחודש אפריל 2011.

52. הנתבעים מבקשים לסמוך על תרשומת שערכו, על פי הטענה, סמוך למועד האירוע, ואשר צורפה לתצהירים מטעמם (ראו נספח 2 לתצהיר הנתבעת). המסמך האמור מוקלד על גבי מחשב.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

הוא אינו נושא תאריך. לא צורף לו תיעוד המלמד באופן בלתי אמצעי מתי נערך ונחתם (לטענת הנתבעת, הוכן מיד לאחר האירוע, ראו בעדותה, בעמוד 34 ; ראו גם עדות הנתבעת, בעמוד 42). עם זאת, הדמיון בינו ובין הפרסומים נשוא התביעה, אשר אחד מהם, לפחות, נעשה סמוך לאירוע, ביום 24.11.08, מספק תמיכה לטענה כי הוכן סמוך לאירוע. בין כך ובין כך, בעיקרו המסמך מתעד גירסה דומה לזו שנשמעה במשפט, ואשר מן הטעמים עליהם עמדתי, לא אוכל לבסס על יסודה קביעה כי אכן התרחשה באירוע הפליה כנטען. בנסיבות אלה, עצם העלאת הדברים בסמוך לאירוע, אינה משנה מן המסקנה אליה הגעתי.

53. הנתבעים טוענים כי התובעים נמנעו מהבאת ראיות מהותיות שברשותם, אשר היה בהן כדי לשפוך אור על האירועים הרלוונטיים. אדון בקצרה להלן בטענות אלה. אציין כבר עתה, כי אין בהן כדי להביא לשינוי במסקנתי, כי הנתבעים לא הוכיחו את טענת ההפליה.

54. קלטות אבטחה. מן העדויות עולה כי כבר מצויות מצלמות אבטחה. מר טלמור, מנהל התובעת, העיד כי לא צפה במתועד בהן (בעמוד 27). באופן דומה העיד גם מר אלעד ורון, אחד מבעלי המקום (בעמוד 20). מר ורון מסר, כי המצולם במצלמות האבטחה נשמר כחודש (בעמוד 20), וכי הסרטים הנוגעים למועד הרלוונטי לא נשמרו. יצוין, כי כתב התביעה הוגש במאי 2009, כחצי שנה לאחר האירוע.

55. אין בעניין זה כדי להועיל לנתבעים. העדות בדבר פרק הזמן המוגבל בו משתמרות הקלטות לא נסתרה. לא נעלם מעיני, כי סמוך לאירוע, ביום 25.11.08, שלח מר ורון מייל לנתבעת 3 ובה מסר כי עורך דינם של בעלי התובעת הונחה להגיש תביעת דיבה בעניין (נספח ט' לתצהירו). עולה גם פניה של בא כוח התובעת לחברת החדשות ביום 26.11.08 בעניין (נספח ד' לכתב התביעה). בכל האמור אין כדי ללמד, כי התובעת ומי מטעמה היו חייבים לצפות, בנקודת הזמן הרלוונטית, כי יתקיים הליך שבו יידרשו הצילומים. יש להעיר, בהקשר זה, כי הנתבעים לא יזמו באותו שלב כל מהלך, ממנו ניתן היה ללמוד על כוונה להגיש תביעה בעניין.

56. זאת ועוד, מר ורון העיד כי בכל מקרה סרטי ההקלטה אינם כוללים קול, ואינם מכסים את כל שטח הכניסה לבר (בעמוד 20 לעדותו⁶). עדותו בנקודה זו לא נסתרה. לא הוצגו ראיות אחרות

⁶ מר ורון העיד כי נודע לו על האירוע יותר מחודש אחרי שהתרחש (בעמוד 20). הלכה למעשה עולה מן המייל ששלח, כי ידע על טענות הנתבעים במועד מוקדם בהרבה. איני מייחס משקל רב לאי התאמה זו. זכרוננו של מר ורון בשאלת לוח הזמנים לא היה חד (עדויות, בעמוד

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

המלמדות, כי ניתן היה להפיק תועלת כלשהו, לצורך ההליך שבפניי, מסרטי ההקלטה. אכן, גם אם
היו נראים אנשים נכנסים לבר במהלך האירוע, קיימים לכך הסברים, כמפורט לעיל, אשר אין בינם
ובין הפליה ולא כלום. נוכח כל האמור, אין בעניין זה כדי ליצור הנחה ראייתית, בעלת משקל של
ממש, לחובת התובעת.

57. רשימות המתנה/מוזמנים. הגב' שלונסקי, אשר שימשה כמארחת בבר במועדים הרלוונטיים,
העידה כי ישנה רשימת המתנה, לפי סדר ההגעה למקום (בעמוד 7). לדבריה, ביום האירוע היתה
לה רשימה של אנשים שהגיעו לפני הנתבעים ושהזמינו מקום מראש, אך איחרו להגיע (בעמוד 8).
העדה מסרה גם, כי בלא קשר לרשימה, היא שמה לב לאנשים שמגיעים, ועל פי זכרונה מאפשרת
את כניסתם לפי סדר ההגעה, כאשר מתפנה מקום בבר (בעמוד 9). היא הוסיפה, כי אינה יודעת
היכן רשימת ההמתנה של הערב האמור, וכי "תמיד יש רשימה" (בעמוד 9). קיומה, ברגיל, של
רשימת מוזמנים ושל מי שמגיעים למקום עולה גם מעדותו של מר טלמור (בעמוד 24).

58. הרשימות האמורות לא הוצגו כראייה. גם בעניין זה אין כדי לסייע לנתבעים. מעדותו של מר
טלמור עלה, כי מדובר ברשימות הנזרקות לפח בסוף יום העבודה (בעמוד 28). ממילא, יוצא כי
הרשימה לא היתה קיימת במועדים הרלוונטיים לניהול הליך זה. גם לא אוכל לקבוע, כי התובעת,
או מי מטעמה, היו חייבים או צריכים לשמור על הרשימה, נוכח העימות שהתפתח בערב האירוע.

59. מסקנה זו אינה משתנה נוכח עדות הנתבעים, כי הנתבעת ביקשה בערב האירוע את פרטי
המארחת לצורך הגשת תלונה. גם מעדות הנתבעים עצמם עולה, כי מנהל התובעת, מר טלמור, לא
התייחס, בערב האירוע עצמו, ברצינות לאפשרות הגשתה של תלונה כאמור (ראו בפסקה 13
לתצהיר הנתבעת). הלכה למעשה, תלונה כאמור גם לא הוגשה, בשום שלב. גם תביעה לא הוגשה
מטעם הנתבעים, עד להגשת תביעת התובעת. אוסיף, כי לא אוכל לקבוע, כי תוכנן הספציפי של
הרשימות הוא מהותי להליך. בנסיבות אלה, לא אוכל לקבוע כי המדובר באי הצגת ראייה
רלוונטית, המצויה, או שהיתה צריכה להימצא, בידי התובעת או מי מטעמה. ממילא, אין בעניין
זה כדי להקים הנחה ראייתית כלשהי לחובת התובעת.

60. לעניין רשימת ההמתנה, טוענים הנתבעים כי מעדותה של הגב' שלונסקי עולה כי שמם לא
נרשם ברשימה, וכי הדבר מלמד על כוונה, מראש, שלא להכניסם. לא אוכל לקבל טענה זו. הגב'

20. המדובר באירוע שהתרחש יותר משנתיים לפני עדותו במשפט. בנסיבות אלה, הגם שההסבר לעניין מועד הידיעה אינו יכול להתקבל,
אין בכך כדי לגרוע ממשקלם של הסברים אחרים, אשר לא נסחרו בראיות כלשהן.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

שלונסקי, מסרה כי לצד רשימת ההמתנה, היא מאפשרת כניסתם של מבליים הממתינים במקום, על פי זכרונה לעניין סדר הגעתם. היא הסבירה, כי הנתבעים לא היו רשומים ברשימה, שכן לא פנו אליה, כמארכת, לצורך זה (בעמוד 9). מעדותה עולה, כי לא הרישום ברשימה, או העדרו, הוא שמנע את כניסת הנתבעים, ומבליים נוספים, לבר במועד האירוע, אלא העובדה שהבר היה מלא. כך עולה גם מעדותו של מר דרוקר, הגם שהלה העיד כי לא ראה רשימה אצל המארכת (בעמודים 13 – 14⁷). נוכח האמור, אני דוחה את הטענה הנשענת על עניין זה.

61. סוף דבר, נוכח מכלול השיקולים הנזכרים, אני קובע כי לא עומדת לנתבעים הגנת האמת בפרסום.

62. הגנות – תום לב. הנתבעים טוענים לכך שמערכת היחסים של הנתבע ושל נתבעת 3 עם חברים אליהם פנו, כמו גם תפקידם הציבורי, פעילים בקרן איסוף, שמטרתה צמצום פערים חברתיים באמצעות השכלה, הטילו עליהם חובה מוסרית וחברתית ליידעם על נסיבות העניין. לא שוכנעתי מקיומה של חובה מוסרית וחברתית כאמור. מן הפרסומים, עליהם עמדתי לעיל, עולה בבירור הכוונה לפנות לקהלים רחבים לשם יצירת אפקט בעל עוצמה רבה ככל הניתן. אין כל טענה, וגם לא ניתן לקבל, כי לנתבעים היתה חובה מוסרית וחברתית לעשות פרסום, אשר זוהי תכליתו. על רקע זה, לא ניתן לקבל את הטענה כי כל שמדובר בו הוא פנייה לחוג מצומצם של חברים.

63. מסיבות דומות אני דוחה את הטענה כי הפרסום נועד להגן על עניין אישי כשר של הנתבעים ושל מי מחבריהם. עולה מן הפרסומים, אשר על תוכנם והיקפם עמדתי לעיל, כוונה לפגוע, במידה העולה במובהק על הסביר בנסיבות העניין לשם הגנה על עניינם האישי הכשר של הנתבעים. גם תוכנם של הפרסומים, המציבים עצמם, לצד הפגיעה בתובעת, על מישור ציבורי כללי, חורג במובהק מהגנה על עניין אישי כשר של מאן דהוא.

64. נתבעת 3 טוענת, כי עשתה את הפרסום לאחר ששוחחה עם הנתבעים, ושוכנעה באמיתות גירסתם. גם אם כך הדבר, לא עומדת לה הגנת תום הלב, לא רק מן הטעמים עליהם עמדתי, אלא גם מן הטעם שלא נקטה באמצעים סבירים מתבקשים, כגון פנייה לתובעת או למי מטעמה, לבדיקת אמיתות הפרסום.

⁷ העד לא נחקר, וממילא לא נשאל ולא שלל, קיומן של רשימות ככלל בכניסה לבר; ממכתב הנתבע עצמו, המתאר את האירוע, עולה כי למאבטח היתה רשימה (נספח 2 לתצהיר הנתבע). כך העידה גם הנתבעת (בעמוד 31).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 6097-09 צעצוע בר בע"מ נ' בלטש טלה ואח'

התביעה שכנגד

65. אין מחלוקת, כי הבר הוא מקום ציבורי, עליו חל חוק איסור הפליה. החוק אוסר, בין היתר, הפליה בשל ארץ מוצאו של אדם. ברם, במישור העובדתי, כמתואר בהרחבה לעיל, לא הוכחה הפליה אסורה מצד הנתבעים שכנגד או מי מהם, כלפי התובעים. משכך, דין התביעה שכנגד להידחות.

התוצאה

א. נקבעת בזה אחריותם של הנתבעים כלפי התובעת לפי חוק איסור לשון הרע, הכל כמפורט לעיל.

ב. התביעה שכנגד נדחית. להוצאות אדרש בפסק הדין שיינתן בסופו של ההליך.

ג. קדם משפט, לצורך קביעת המשך ההליכים בתיק, ביום 6.10.11 שעה 8:30 בבית המשפט ברח' חשין 1.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשע"א, 30 יוני 2011, בהעדר הצדדים.

עודד שחם, שופט